

III. Hrvatski državni dječji i folklorni festival

XIV. Državna hrvatska kulturna turneja
6. stranica

Presvetom Srcu Isusovu u Drvljance
12. stranica

Hrvatski tjedan u Velikoj Kaniži
14. stranica

Možda je i Tito čitao Antunovića?

Izbori i popis pučanstva iznova služe kao povod Bunjevcima, točnije Bunjevcima ne-Hrvatima, da u svojoj „borbi“ za priznanje Bunjevaca kao samostalnog naroda napadaju Hrvate s kojima oni tobože nemaju nikakve veze. Dapače, onima koji provode asimilatorsku politiku prema Bunjevcima. No, pritom zaboravljaju da oni ne napadaju samo Hrvate, nego i Bunjevce koji se smatraju pripadnicima hrvatskoga naroda. Stoga svoj identitet više grade na svojem nehrvatstvu nego na posebnostima ili znanstveno, povijesno i stručno utemeljenim činjenicama. Zaboravljaju na nacionalne integracijske procese koji su počeli, a dijelom su i ostvareni već prije stotinu i više godina. O tome sam biskup Ivan Antunović piše u svojoj Razpravi kao Bunjevac koji se smatra pripadnikom hrvatskog naroda: „Na svakom onom polju koje su poslie nesretnog mohačkog poraza snova zasjeli Slaveni, gdi je bilo Srbah, tamo je u većem ili manjem broju bilo i Bunjevacah i Šokacah, ili kako se danas volimo nazivati, Hrvatih (...)”. Kad Antunović piše „danas”, misli na svoje vrijeme krajem 19. stoljeća („Razprava” je tiskana 1882. godine). Stoga kad Bunjevci ne-Hrvati iznose teze o tome kako je Titova politika od Bunjevaca politički napravila Hrvate, što nastoje potvrditi isto tako političkim dokumentima, možda su i u pravu. Možda je i maršal Tito u svoje slobodno vrijeme čitao Antunovićeve riječi o Bunjevcima, o tome kako se oni vole nazivati Hrvatima.

No za Bunjevce ne-Hrvate to i nije bitno, oni kod Antunovića čitaju samo ono što njima ide u prilog, a za ostalo i ne haju. Umjesto toga ponosno rade, postavljaju i mašu zastavama, pjevaju bunjevačku himnu, pozivaju se na nehrvatstvo, na svoju samostalnost, prevode Antunovića na mađarski jezik... A da, uz to i svečano postavljaju vijence kod spomenika biskupa Ivana Antunovića u Baji koji je dala postaviti hrvatska zajednica u Mađarskoj. Dakako, to se niti ne spominje niti ne vidi na fotografijama koje su obišle svijet, pa i naše neposredno susjedstvo – odakle se uglavnom i hrane idejama. Ako imaju slobodnoga vremena, preporučujemo im nedavno objavljenu knjigu njihova sunarodnjaka i sugrađanina Dinka Šokčevića pod naslovom „Kratka povijest Hrvata u Mađarskoj”. Ne može im predstavljati problem razumijevanje jer je objavljena dvojezično, i na hrvatskom i na mađarskom jeziku. S. B.

Glasnikov tjedan

„Veliko je to priznanje i čast i za samoga izabranoga, ali i za hrvatsku zajednicu u Mađarskoj.”

Za mene je udarna vijest prošloga tjedna bila izbor predsjednika Hrvatske državne samouprave Ivana Gugana za predsjednika Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Veliko je to priznanje i čast i za samoga izabranoga, ali i za hrvatsku zajednicu u Mađarskoj te za politiku koju vodi Hrvatska državna samouprava na polju očuvanja hrvatskog jezika, kulture i identiteta Hrvata u Mađarskoj.

U Zagrebu je od 6. do 9. srpnja održana i konstituirajuća sjednica trećeg saziva Savjeta na kojoj je shodno poslovniku birano novo vodstvo Savjeta čije je članove još 17. studenoga 2021. godine imenovala Vlada Republike Hrvatske. Osim predsjednika izabrana su i četiri potpredsjednika Savjeta.

Novi predsjednik Savjeta Ivan Guban zahvalio je svim članovima na podršci, zajedništvu i entuzijazmu te naglasio: „Vjerujem da će put kojim smo krenuli još u prvom sazivu Savjeta Vlade, a koji je nastavljen i u drugom sazivu, biti smjernica za nove ideje te da ćemo svojim radom i zalaganjem pomoći Vladi Republike Hrvatske u provedbi politike, mjera i aktivnosti usmjerenih prema Hrvatima izvan domovine. Na taj način ujedno ćemo raditi na dobrobit svih Hrvata – ma gdje živjeli.”

Savjet čini 26 članova po položaju. Članovi Savjeta po položaju predstavnici su državnih tijela i institucija, Katoličke Crkve i organizacija civilnoga društva bez prava glasa. Savjet čine članovi predstavnici Hrvata izvan Republike Hrvatske s pravom glasa, i to: devet predstavnika Hrvata iz Bosne i Hercegovine, 17 predstavnika hrvatske manjine u europskim i

susjednim zemljama te 29 predstavnika hrvatskog iseljeničtva.

Predstavnike Hrvata izvan Republike Hrvatske na temelju javnog poziva Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske predlažu hrvatske zajednice, udruge u državama u kojima žive. Među predloženima Vlada Republike Hrvatske imenuje članove Savjeta na mandat od četiri godine. Hrvate iz Mađarske u Savjetu mogu predstavljati dva člana. U ovom sazivu to su Ivan Guban i Andrija Handler.

Zastupljenost Hrvata izvan Republike Hrvatske u Savjetu Vlade RH određuje se na temelju brojnosti i važnosti Hrvata u dotičnoj državi, aktivnosti i povezanosti zajednice s Republikom Hrvatskom, kao i u na temelju rada na afirmaciji ugleda i interesa Republike Hrvatske. Savjet je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske koje pruža pomoć Vladi u stvaranju i provedbi politike, aktivnosti i programa koji se odnose na Hrvate izvan Republike Hrvatske. Savjet redovito raspravlja o provedbi Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i Zakona te o drugim pitanjima od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Savjet zasjeda najmanje jedanput godišnje u Republici Hrvatskoj. Sjednica Savjeta može se po potrebi održati i na drugom odgovarajućem načinu.

Predsjednik Savjeta predstavlja i zastupa Savjet, saziva sjednice, predlaže dnevni red sjednica, predsjedava sjednicama Savjeta i potpisuje akte Savjeta te obavlja i druge poslove koje mu Savjet povjeri.

Branka Pavić Blažetin

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Mađarska počela s gradnjom nove Prve osnovne škole Petrinja

Polaganjem Povelje u temelje buduće škole 1. lipnja na svečan je način obilježen početak izgradnje nove zgrade Prve osnovne škole u Petrinji. Njezinu gradnju u okviru programa „Hungary Helps” financira mađarska vlada. Povelju su potpisali predsjednik Mađarske ekumenske humanitarne organizacije László Lehel i zamjenik sisačko-moslavačkog župana Mihael Jurić. Stara školska zgrada nastradala je u potresu, a nakon obnove koristit će za druge sadržaje.

Počela izgradnja nove Prve osnovne škole u Petrinji

Svečanosti je među ostalima nazočio veleposlanik Mađarske u Hrvatskoj Csaba Demcsák, izaslanica ministra znanosti i obrazovanja Vesna Šerepac i državni tajnik Miklós Soltész.

Škola će na trima etažama (prizemlje i dva kata) imati 20 učionica, kabinete i druge sadržaje. S posebnim će se ulazom na nju naslanjati sportska dvorana, obrazložio je generalni direktor i vlasnik „Mega Logistike” Géza Loki. Rekao je i da njegova tvrtka ima potrebno iskustvo jer je gradila u 15 zemalja, pa i u Hrvatskoj, te vjeruje da će projekt biti završen u predviđenom roku.

Državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose Miklós Soltész rekao je kako nije bilo dileme da nakon potresa Mađarska pruži

pomoć stradalom području. Prvo s kontejnerima, higijenskim potrepštinama i hranom, a zatim i s odlukama o drugim oblicima pomoći. Pritom su bili vođeni potrebom pomoći za budućnost i pomoć u obnovi crkvenih objekata. Tako je odlučeno i da Mađarska izgradi novu zgradu Prve osnovne škole i obnovi teško oštećenu crkvu u Žažini.

Ukupna pomoć Mađarske za objekte nastradale u potresu u Hrvatskoj (škola u Petrinji, crkva u Žažini i dr.) iznosi više od 9,5 milijardi forinti, što je više od 190 milijuna kuna. „Hrvatska zajednica u Mađarskoj donirala je više od deset milijuna forinti za obnovu jedne druge školske ustanove”, rekao je državni tajnik Soltész. U izjavi za MTI državni tajnik

Miklós Soltész rekao je kako je uz potporu Hrvatske državne samouprave već započela obnova Glazbene škole u Petrinji te kako je stotinjak djece iz Sisačko-moslavačke županije prošlog ljeta ljetovalo u odmaralištu HDS-a „Zavičaj” na otoku Pagu. Mađarska je vlada prošlog ljeta omogućila ljetovanje 400 djece u desetodnevним turnusima na jezeru Velencei. „I ove će godine mađarska vlada osigurati ljetovanje na jezeru Velencei za dvjestotinjak djece”, rekao je državni tajnik Soltész. Naglasio je kako je Mađarska prva pomogla potresom pogođenim zajednicama, što je u Hrvatskoj pozitivno prihvaćeno. S njim je u posjetu Petrinji bio i predsjednik HDS-a Ivan Guban, doznaje Hrvatski glasnik.

HINA / HG

Polaganje dvojezične povelje

PETRINJA, 1. LIPNJA 2022. – Polaganjem dvojezične povelje u temelje buduće škole na svečan je način obilježen početak izgradnje nove zgrade Prve osnovne škole u Petrinji, koju će u sklopu projekta pomoći potresu stradalom području financirati mađarska vlada. Povelju su potpisali mađarski državni tajnik László Lehel i zamjenik sisačko-moslavačkog župana Mihael Jurić.

III. Hrvatski državni dječji i folklorni festival

Na III. Državnom dječjem i folklornom festivalu 3. lipnja dvorištem Fedakove kurije u Serdahelu zavlada su djeca iz raznih hrvatskih regija naše zemlje. Za održavanje ovogodišnjeg festivala, koji je okupio više od 160 sudionika, u ulozi organizatora pobrinuli su se Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ i Hrvatska državna samouprava te mnogobrojni voditelji, članovi raznih kulturnih udruga, tamburaških sastava, zborova. Hrvatski dječji festival otvorio je predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban zahvalivši sudionicima i njihovim voditeljima na zalaganju u njegovanju hrvatske kulture. Dodijelio je zahvalnicu umirovljenoj odgojiteljici Katici Fabić Vuk iz Serdahela za istaknut rad na hrvatskom odgojno-obrazovnom polju te nagrade učenicima Croatijade za likovna ostvarenja. Na Festivalu bili su i parlamentarni zastupnik Péter Cseresnyés te načelnica Serdahela Viktorija Havasi.

Pomladak KUD-a „Marica“ iz Salante

Oplećak, tokica, dukati, đundi, šareni i bijeli frtuni, marama, čipke, vezovi, krilca, šlingane, ubirane, tvrde sukne i drugi dijelovi narodnih nošnji raznih regija izvrsno su stajali mladim plesačima, pjevačima i sviračima koji su s osmijehom na licu izvodili kvalitetan program. Vidjeti toliko djece iz raznih hrvatskih regija na jednom mjestu bio je poseban doživljaj svakom sudioniku i gledatelju. Slušanje njihovih prekrasnih glasova dok su pjevali i svirali hrvatske narodne pjesme te plesali plesove budilo je nadu da će i ubuduće

biti onih koji će nastaviti njegovati kulturno bogatstvo naše hrvatske zajednice.

Cilj je Festivala da djeca iz jedne regije upoznaju folklorno i glazbeno bogatstvo, dijalekt druge regije, da uživo vide različite narodne nošnje, da njeguju hrvatski folklor i, naravno, da se druže jačajući time osjećaj pripadnosti narodnoj zajednici te ponos svojim vrijednostima.

„Svake godine pokušamo organizirati festival tako da sudjeluju družine iz nekog drugog mjesta, da kroz nekoliko godina svako dijete koje sudjeluje u fol-

kloru, tamburici ili pjevanju barem jednom posjeti naš dječji festival. Uspijevamo to ostvariti s onim regijama gdje postoji mnogo kulturnih udruga za mlade, ali znatno je teže s onima u kojima ih je manje. S obzirom na to da je riječ o trećem festivalu, već imamo informaciju u kojim hrvatskim naseljima koje udruge djeluju s pomlatkom. Mislim da najčešće ovisi o tome postoji li osoba koja će to uzeti u svoje ruke i s ljubavlju njegovati kulturu u krugu mladih. To su većinom osobe koje dobrovoljno rade i ovom prigodom želim im zahvaliti na tome što njeguju hrvatsku kulturu i iz godine u godinu putuju s djecom na festival, što je i ogromna odgovornost“, rekla je za naš tjednik voditeljica Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Gabriella Kohuth Várhelyi. Program sudionika najavljuje voditeljica Hrvatskog kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“ Zorica Prosenjak Matola i krenula je „avantura“ od Gradišća pa sve do Bačke kako bi na festivalu bila zastupljena folklorna i glazbena građa svih Hrvata

„Dušenici“ iz Dušnoka

„Miloradićeve zvjezdice”

u Mađarskoj. „Miloradićeve zvjezdice”, tj. djeca Dječjeg vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić” iz Sambotela (HDS-ova ustanova), predstavile su se ko-reografijom gradišćanskih plesova koju su naučili upravo za dječji festival. Na repertoaru nije nedostajao ni vankuški ples, što svi vrlo vole. Učenike iz Sambotela dopratila je ravnateljica Edita Horvat Pauković. Još jedne zvjezdice stigle su na festival, a to su bile „Židanske zvjezdice” iz kulturnog društva iz Hrvatskog Židana, koje su predstavile dio sakupljene građe narodnih običaja i plesova. Udrugu pohađaju djeca iz više naselja, doznali smo od voditeljice Kristine Pantoš Novak, koja se raduje tomu što se sve više djece javlja u grupu, a sad već imaju i pratnju mladih tamburaša. U toj je udruzi i unuka gospođe Karoline Bežlanović iz Priske, koja je ovaj put otpratila svoju unuku na nastup.

„Ja sam jako vesela da moja unuka ide i plesati i svirati, mlada generacija već ne zna tako hrvatski kode ja, al ja mislim da je va grupi, med Hrvati da će se ča naučit. Ja senek velim ak budete kanili va Hrvatsku pojt, vu Hrvatskom po hrvatski se spominamo, mislim da je to važno, da bar i ko ne čuda, već kod mi, ali bar da razumiju, pa da su va društvu skupa”, rekla je gđa Karolina.

Kulturno-umjetničko društvo „Marica”

Tamburaši serdahelske osnovne škole

iz Salante također vješto okuplja mlade. U društvu djeluje više sekcija, ali naravno da su najsladši oni najmlađi. Ponajprije njeguju folklor svoje sredine te obrađuju i razne običaje, rekla je njihova voditeljica Ramona Štivić. Za festival pripremili su se s obradom duhovnih običaja „Kraljica”. Lilijana Kun članica je tog kulturnog društva, ali pleše folklor i u svojoj školi, u Osnovnoj školi Miroslava Krleže u Pečuhu. Kaže da jako voli plesati i da se ponosi bakinom narodnom nošnjom koju i sad nosi. Iz Dušnoka stigle su pjevačice Pjevačkog zbora „Dušenici” i očarale publiku prekrasnim pjevanjem rackih pjesama. Na harmonici pratio ih je mali virtuoz János Balogh. Voditeljica je pjevača Silvija Varga. Čitaonica mohačkih Šokaca u Mohaču također se brine za pomladak.

Na festivalu su predstavili mohačke šokačke igre. Voditeljica Beata Janković ponosi se mladim plesačima koji su rado viđeni na svim manifestacijama u regiji i šire. U sklopu čitaonice djeluje i tamburaški sastav, pomladak koji je i ovaj put pratio plesače. U Starinu već se desetljećima njeguje tamburaška glazba zahvaljujući nastavniku Tiboru Kedvešu, koji već od devedesetih godina prošloga stoljeća poučava tamburicu u tome mjestu. Kroz njegove ruke prošle su mnoge generacije koje već sviraju u različitim sastavima. Tamburaški sastav Osnovne škole iz Starina na festivalu je predstavio prekrasne podravske pjesme i kola. Iz domaće, pomurske regije, bilo je više izvođača: mališani dječjih vrtića iz Mlinaraca (voditeljica Gabriella Preksen), Serdahela (voditeljica Margit Körmendi) i Sumartona (voditeljica Brigitta Tóth) prikazali su pomurske dječje igre. Tamburaški sastavi mjesne Hrvatske osnovne škole „Katarina Zrinski” (voditelji Zsolt Trojkó, Marcell Tarnai) svirali su pomurske popevke i popularnu hrvatsku glazbu. Na kraju je nastupio tamburaški sastav Hrvatske samouprave Serdahela „Pomurske žice” koji okuplja srednjoškolce iz triju naselja. Voditelj je tamburaša Erik Hegedús. Voditelji festivala preuzeli su zahvalnice, a djeca su nagrađena *pizzom*. Na koncu programa djeca su imala mogućnost skakati, spuštati se na zračnom toboganu i uživati u druženju.

Beta

Djeca iz Hrvatskog Židana

Prva pričest u santovačkoj župi

Na zajedničkoj misi hrvatske i mađarske zajednice u nedjelju 29. svibnja u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije održana je prva pričest u santovačkoj župi. Prva sveta pričest jedan je od sedam svetih sakramenata te s krštenjem i potvrdom čini sakramente kršćanske ini-

cijacije. Dvojezično misno slavlje predvodio je santovački župnik Imre Polyák, a prigodnu propovijed đakon Péter Juhász. Sakramentu prve pričesti ove godine pristupilo je 10 učenika santovačke hrvatske škole. Polaznike vjeronauka pripremila je vjeroučiteljica Katalin Molnár Tomašev, a

Prvopričesnici, ministranti i drugi sudionici svečanosti

Prvopričesnici cvijećem zahvalili svojim roditeljima

Dio prvopričesnika

svečanost su uljepšali župni kantor Zsolt Sirok, koji je predvodio pjevanje u pratnji na orguljama, članovi školskog i crkvenog pjevačkog zbora te prošlogodišnji prvopričesnici u izvornoj narodnoj nošnji. S. B.

Gradišće u Bačkoj: „Čakavci“ iz Hrvatskog Židana gostovali u Baji

XIV. Državna hrvatska kulturna turneja u Baji

Državna kulturna turneja s ciljem povezivanja hrvatskih regija u Mađarskoj u organizaciji Hrvatske državne samouprave, odnosno njezinih ustanova Kulturnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj te Kulturnog centra bačkih Hrvata u Baji, ove godine planirana je u suradnji Bačke i Gradišća, odnosno bajskog KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“ i KUD-a „Čakavci“ iz Hrvatskog Židana. Prvi susret ostvaren je 4. lipnja u Baji u okviru tradicionalnog programa „Markovo na Vancagi 2022.“. Gosti i domaćini sudjelovali su na hrvatskom misnom slavlju, a zatim su se predstavili na prigodnom kulturnom programu na otvorenom. KUD „Čakavci“, čiji je rad obnovljen 2003. godine, uz Židanske tamburaše uključuje i dječju skupinu „Zvezdice“. On se predstavio sletom hrvatskih plesova i pjesama iz

KUD-a „Čakavci“ iz Hrvatskog Židana

„Židanski tamburaši“

Gradišća i Valpovačkim kolom. KUD „Bunjevačka zlatna grana“ izveo je pak bunjevačke i baranjske hrvatske plesove. Domaćine je pratio bajski orkestar „Čabar“, a goste „Židanski tamburaši“ Druženje je nastavljeno zajedničkom večerom i plesanicom uz pečuški orkestar „Vizin“ pod novim imenom „Misija ViT“ te bajski orkestar „Čabar“. Uzvratni susret u okviru državne kulturne turneje planira se 26. studenog 2022. godine, kad će KUD „Bunjevačka Zlatna grana“ gostovati u Hrvatskom Židanu. S. B.

Kod kapelice pomirenja

Došlo je vrijeme da se obave konzervatorski radovi na Kapelici pomirenja u Bremenu, što je i učinjeno potporom mjesne samouprave Bremena i poduzeća Duna – Dráva Cement. Kod poljepšane kapelice na Dan nacionalnog zajedništva (4. lipnja) održano je hodočašće u organizaciji Zaklade „Megbékélés Kápolna Beremend” i Hrvatske samouprave Bremena.

Plesna skupina iz Kašada

Kapelica pomirenja posvećena je 1998. godine nakon pet godina gradnje. Podignuta na južnoj strani bremenske gromade, ona je ideja arhitekta Györgya Csetea. Izranjajući iz stijene, okrnjenih zvonika, spomen je Nijemcima protjeranim iz ovoga kraja po završetku Drugog svjetskog rata, odnosno spomen na sve one koji su izgubili život ili su prognani u ratu vođenom devedesetih godina na prostoru bivše Jugoslavije.

Bogati programi čekali su 4. lipnja zainteresirane posjetitelje i hodočasnike: stalni arheološki postav, penjanje na vidikovac, razgledavanje paleontološke izložbe koštanih fosila u podcrkvi, sudjelovanje na reformatskom bogoslužju na prostoru ispred kapelice... Popodnevnu svetu misu na hrvatskom jeziku pjevao

je Mješoviti pjevački zbor Hrvata grada Harkanja. Nakon mise slijedio je folklorno-kulturni program. Nastupila je amaterska plesna skupina Hrvatske samouprave Bremena, djeca polaznici hrvatske igraonice iz Bremena, plesna skupina iz Vršende, plesna skupina iz Kašada te glumac i pjevač Jozo Matoric.

Branka Pavić Blažetin

IZVJEŠĆE HRVATSKE MANJINSKE SAMOUPRAVE IZ BREMENA

Kod nas se u Bremenu ove godine radilo nešto aktivnije nego dosad. Na prijedlog Ane Ivanović-Balaž, učiteljice razredne nastave, osnovali smo skupinu djece uzrasta od prvog do petog razreda i osmislili program u sklopu kojeg se uči hrvatski jezik. Program smo nazvali „Igraonica – radionica”. Dakle, igramo se te u igri i praktičnim vježbama učimo hrvatski jezik. Uz jezik obuhvatili smo i dio iz narodopisa, a najveći dio iz folklor. Broj se djece povećao, tako da trenutačno skupina broji 23 djece. Nedugo nakon toga Ana Ivanović-Balaž osniva i skupinu odraslih s kojom uvježbava hrvatske narodne igre i plesove. Dosad su upoznali plesove Baranje, Slavonije i Međimurja. Naučeno su i prikazali u sklopu programa KUD-a „Seljačka sloga” iz Baranjskog Petrovog Sela iz Hrvatske.

Jedan od organizatora Hodočašća pomirenja i Dana nacionalnog jedinstva u Beremendu održanog 4. lipnja 2022. godine bila je i Hrvatska samouprava Bremena. Hrvatska samouprava organizirala je od 4. do 8. srpnja 2022. i kamp za djecu u Bremenu.

Ana Ivanović-Balaž

Plesna skupina iz Vršende

Baranjski bećarac i smotra folklora u Topolju, Festival tista

Za vikend od 3. do 5. lipnja u Topolju je održano pravo šokačko veselje s brojnim sadržajima. U sklopu 27. izdanja Baranjskog bećarca s bogatim programom nastupilo je više folklornih društava iz Hrvatske (Slavonije) te hrvatska društva iz Vojvodine i Mađarske. Prvi put manifestacija je održana kod crkve sv. Petra i Pavla u Topolju, koja je obilježila tristotu obljetnicu. Kuhalo se, pjevalo i plesalo, razgovaralo. Natjecalo se u kuhanju tradicionalnog šokačkog graha u ćupu (zemljanom loncu), održana je revija narodnih nošnji, smotra folklora, mimohod konjskih zaprega, a nastupi plesnih i instrumentalnih skupina redali su se na pozornici. Obilježeno je 300 godina crkve sv. Petra i Pavla, koju je dao izgraditi Eugen Savojski kao zahvalu Bogu za pobjedu nad Turcima, a priređena je spomen-misa i „Festival tista“.

KUD „Tanac“

Šokačkom veselju nije bilo kraja. Ovogodišnji program 27. Baranjskog bećarca odvijao se u sklopu Tjedna Osječko-baranjske županije. Na smotri folklora sudjelovalo je 14 folklornih skupina iz Hrvatske, Srbije, Mađarske te Bosne i Hercegovine: KUD „Tanac“ iz Pečuha, HKC „Bunjevačko kolo“ iz Subotice, HKPD „Matija Gubec“ iz Tavankuta te KUD-ovi iz Slavonije, Baranje, Hrvatskog zagorja, Bosne i Hercegovine.

Topolje ima izvrsne veze s garskim Hrvatima, a Općina Draž sa šokačkim Hrvatima u Vršendi. Tako je 3. lipnja na natjecanju u kuhanju graha sudjelovao i Ivica Balatinac u ime Udruge baranjskih Hrvata, koja je došla u Topolje na poziv Ribolovnog društva „Linjak“.

Radost izrade „tista“

Trenutak za pjesmu

Visoka žuta žita

Kada u rumene zore
Ili u jasna jutra
Prolazim
Poljima rosnim
Gdje mlad vjetar njiše teške klasove
Visokog žutog žita,
Izneneada stanem;
I gle!
Moje srce, od radosti, glasno kuca
Kao zlatan sat.

Dragutin Tadijanović

Ivo Kunovski izrađuje larfu

Ivica Balatinac kuha grah

Foto: MARIO ĐURKIĆ

Hrvati iz Mađarske predstavili su se i na 27. Baranjskom bečarcu, a sudjelovali su i Festivalu tista i na Smotri folklor. Sudjelovala je Čitaonica mohačkih Šokaca, KUD „Tanac“, bunjevački Hrvati iz Gare, Bremena, šokački Hrvati iz Vršende...

Mohački Šokci izrađivali su larfe i kuhali. Ivo Kunovski i polaznici Kluba drvorezbara (koji djeluje okviru Čitaonice mohačkih Šokaca) pokazali su svoje umijeće, dok je Đuro Jakšić još jedanput potvrdio svoje kulinarsko umijeće.

Garski bračni par Ibolya Molnár i Sándor Koller sudjelovali su pak na reviji narodnih nošnji, a KUD „Tanac“ sudjelovao je 4. lipnja na Smotri folklor. Istoga dana održan je okrugli stol „Hrvati izvan Hrvatske – izazovi suživota“. Na njemu je sudjelovao i predsjednik HDS-a Ivan Gugan.

BPB

FESTIVAL TISTA

„Prezentirali smo na suvremen način tradicionalnu šokačku gastronomiju s naglaskom na tistu“, reče mi Mislav Matišić, idejni začetnik Festivala tista. „Uspjeli smo ostvariti međunarodnu manifestaciju u prekrasnom ambijentu. Okupili smo brojne ekipe iz Baranje i Bačke, među njima i Mohačane, Tavankunčane, Monoštorčane. Ostvarili smo novi gastrokoncept uz kulisu jedinstvene crkve koja slavi 300 godina u Topolju“, reče Mislav. Gušćji paprikaš s trancima i lokšicama, perkelt od divljači s valjušcima, grah iz zemljanog lonca, ovčji paprikaš, rezanci, zavezanci, čikovi, valjušci, taškem čikmaki, makem tista, taške, riblji paprikaš s rizancima, tarana... Sve se to moglo vidjeti i kušati u Topolju na Festivalu tista.

BPB

Bogatstvo...

Garski bračni par Ibolya Molnár i Sándor Koller

Foto: MARTIN KUBATOV

Međunarodni dan djeteta obilježen u Budimpešti

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana djeteta Hrvatska samouprava Budimpešte u suradnji s HOŠIG-om organi-

rala je cjelodnevni posjet dječjem parku „Tarzan“ u Budimpešti.

Cilj je tog posjeta bilo druženje u priro-

di, na svježem zraku, uz igru i zabavu.

„Mi u samoupravi željeli smo darovati nešto našim učenicima. Kad se već polako približavamo kraju školske godine, kad su svi napeti i umorni, što je bolje od toga da se jedan ponedjeljak opuste u prirodi? Uz to, bio je hrvatski blagdan“, izjavila nam je dopredsjednica samouprave Anica Petreš Németh.

Na ovaj dan iznimno je važno naglasiti ostvarivanja dječjih prava, prava o kojima se počelo govoriti još 1925. u Ženevskoj deklaraciji o pravima djeteta, a koja su im zajamčena Konvencijom o pravima djeteta iz 1989. godine. Tijekom godina provedba Konvencije o pravima djeteta doprinijela je unapređenju života djece u cijelom svijetu.

Neda Maretić

Izlet na dva kotača – druženje u prirodi u Budimpešti

Lijepo vrijeme u Budimpešti inspiriralo je predsjednice dviju hrvatskih samouprava (XVI. okruga i Čepela) da organiziraju „Izlet na dva kotača“.

Taj je događaj okupio i mlade i stare koji su došli biciklima, romobilima, na koturaljkama i sl. na jedno lijepo druženje krajem lipnja kod jezera Naplás. Tamo su sudionici mogli pogledati raskošnu panoramu s vidikovca, uživati na svježem zraku i kušati ukusan gulaš.

Neda Maretić

„Od baroka do moderne“ – koncert u Budimpešti

U Talijanskom institutu u Budimpešti u organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Mađarskoj i Veleposlanstva Italije i suorganizaciji Talijanskog instituta za kulturu održan je koncert „Od baroka do moderne“.

Program se sastojao od djela Ivana Padovca, Petra Čulića, Luigija Legnanija, Claudea Debussyja, Antonija Vivaldija, Luigija Boccherinija, a sve u izvedbi hrvatskog gitarista Petra Čulića i talijanskog kvarteta „Guadagnini“. Kvartet je nastupio u sastavu Fabrizio Zoffoli, Cristina Papini, Matteo Rocchi i Alessandra Cefaliello.

Najzanimljiviji dio koncerta, osobito za Hrvate, bila je izvedba starih splitskih plesova na gitari. Koncert je održan povodom 30 godina uspostave diplomatskih odnosa Republike Hrvatske, Republike Mađarske i Republike Italije i 30 godina međunarodnog priznanja Republike Hrvatske.

Pozdravnim govorima nazočnima su se obratili talijanski veleposlanik Manuel Jacoangeli, hrvatski veleposlanik Mladen Andrić i ravnatelj Talijanskog instituta Gabriele La Posta.

Neda Maretić

Dr. Štefan Geošić / Dr. Geosits István (18. 8. 1927. – 20. 6. 2022.)

1. julija su se u crikvi i na cimiteru u Klimpuhu oprostili od dugogodišnjeg farnika sela, ki je u svojih 94 ljet polag svoje fare čuda djelao za Gradišćanske Hrvate i na kulturnom polju. Svetu mašu i sprohod su predvodili željezanski biskup Dr. Egidije Živković i sambotelski biskup János Székely.

István Geosits, ili po hižnom imenu Štefan Plehljov, se je rodio u Petrovom Selu 1927. ljeta. Po osnovnoj školi školovao se je u Sambotelu i Beču. 1952. ljeta je posvećen za duhovnika, a službovanje Bogu i narodu je začeo u Filežu. 1953. ljeta je doktorirao u Beču, a od 1955. do 1958. ljeta usavršavao je znanje u Jeruzalemu i Rimu. 1958. ljeta je preuzeo faru u Klimpuhu, kade je služio desetljeća kao dušobrižnik sve do umirovljenja. Za njegovo vrime su izgradili novi farof, a 1976. ljeta i novu farsku crikvu sv. Jakova u Klimpuhu.

Kao mladi farnik brzo si je našao mjesto u gradišćanskohrvatski kulturni strujanji. 1964. ljeta je Štefan Geošić osnovao kazališnu grupu u Klimpuhu, ka je brzo postala popularna med našimi ljudi. Pod njegovim peljanjem su već od 50 igrokazov prikazali, med kimi su bili kusići gradišćanskih autorov kao npr. djela Augustina Blazovića ili Ignaca Horvata. Drugi zadatak mu je bio režirati i vjerske igre kao npr. „Sv. Martin“ ili „Fatima“. Farnik Geošić je kašnje počeo prevadati i nimške dramske tekste na hrvatski, ki su bili isto tako uspješni.

Kao znanstvenik i strastven Hrvat je došao na to, da je po zborniku iz 1973. i iz 1984. o gradišćanski Hrvati, ki su izašli u Hrvatskoj, došlo vrime da se narodi novo znanstveno djelo o našoj zajednici. Tako je izašlo iz štampe 1986. ljeta u vlašćem izdanju knjiga pod naslovom „Die burgenländischen Kroaten im Wandel der Zeiten“ („Gradišćanski Hrvati tijekom vrimenta“). Na knjigi, ka je napisana na nimškom jeziku i prvenstveno je naminjena za većinski narod u Austriji, djelalo je 17 autorov, med ke moramo ubrojiti i izdavača i urednika dr. Štefana Geošića.

Naravno, kao teolog i nadzornik za hrvatski vjeronauk u Biskupiji Željezno, nikad nije prestao s teološkimi istraživanjima i pisanjem različitih vjerskih knjig, publikacijov na hrvatskom jeziku. Kao važnija crikvena djela moramo istaknuti „Lekcionar za svaki dan I – II. dio“, „Štenje (lekcionar) za vazmeno vrime“ i „Štenje za pokope“.

Ne smimo projti nj polag onih izdanj, ke je napisao za njemu najdraža dva sela. Prilikom prikadvanja nove klimpuške crikve objavil je brošuru pod naslovom „700 ljet crikva i fara svetoga Jakova u Klimpuhu“.

20 ljet kašnje je opet veliko mislio: htio je napisati monografiju Petrovoga Sela. Na dan prvoga svitskoga sastanka Petrovišćanov,

na 775. jubilej postojanja sela je izašla knjiga „Szentpéterfa, Petrovo Selo, Prostrum“.

Njegovo životno djelo je bilo prezentirano 17. oktobra 2014. u Esterházyjevu dvorcu u Željeznu. Toga dana se pojavilo „Sveto pismo“ na gradišćanskohrvatskom jeziku. Na ovoj knjigi svih knjig je poliglot, mnogojezični teolog i zanstevnik prof. dr. Geošić djelao već od 20 ljet dugo. Ovo historijsko djelo je iz štampe izašlo u pet debelih, teških sveskov u hrvatskoj izdavačkoj kući i Croatici u Budimpešti. Apsolutno novi prijevod „Staroga teštamenta“ i nanovič prevodjen i predjelani „Novi teštamenat“ s mukotrpnim djelom je došao do ruk štiteljev, da najde svoje zasluženno mjesto u kulturnoj povijesti ne samo ovde, na gradišćanskohrvatskom prostoru, nego u cjelokupnom kulturološkom korpusu Hrvatsstva. Kako poznati slavist Alojz Jembrih pisao: „To je događaj stoljeća u povijesti Gradišćanskih Hrvatov.“

Za njegov istaknuti rad 2015. ljeta dodiljena mu je Kulturna nagrada gradišćanskih Hrvatov.

Izvor: Zbirka sakralne umjetnosti

DR. ŠTEFAN GEOŠIĆ (PLEHLJOV) (1927. – 2022.)

U svojem 94. ljetu žitka nas je danas u Austriji napustio umirovljeni farnik Klimpuha i rođeni Petrovišćan ki je bio dvadeset i treći duhovnik južnogradišćanskoga Petrovoga Sela. Plehljov Gospodin posvećeni su za farnika 1952. ljeta u Beču, a za jednoljetnim kapelanstvom u Filežu, 1953. ljeta su doktorirali, ali su još duhovno osprkrbljivali fileške i mjenovske vjernike, sve do 1955. ljeta, kad su prošli na studij u Rim i Jeruzalem. Od 1958. ljeta služili su u Klimpuhu, bili su farski provizor u Rasporuku, duhovni savjetnik, nadzornik u hrvatskoj biskupiji Željezna, a na veliko svečevanje rodnoga sela, na 775. ljetni jubilej prvoga pisanoga spominjanja petroviske crikve, darovali su rodnomu kraju monografiju „Szentpéterfa/Petrovo Selo/Prostrum 1221–1996“. Nažalost, 800. obljetnicu Petrovoga Sela, ka se ovoga vikenda i svečano zatvara, zbog oslabljenoga zdravstvenoga stanja jur nisu mogli doživiti. Gospodin Geošić prevoditelj su kolosalnoga djela na kom su djelali kih 25 ljet dugo, a to je Biblija na gradišćanskohrvatskom jeziku u pet sveskov, ku je objelodanila Izdavačka kuća Croatica 2014. ljeta, a uza to i prlje su izdali monografiju o Klimpuhu, o Gradišćanski Hrvati kot i druge vjerske knjige. On je prevoditelj i igrokazačkih kusićev, pokidob 1964. ljeta su utemeljili kazališnu grupu Klimpuha. Jedno od najznačajnijih amaterskih teatarskih društav redovno je nastupalo i pred petroviskom publikom, a Klimpušćani se moru njim zahvaliti i za izgradnju novoga farofa i crikve sv. Jakova 1976. ljeta. Za svoje životno djelo primili su Kulturnu nagradu Gradišćanskih Hrvatov, 2015. ljeta i onda su svečevali s brojnim Petrovišćani na svetačnoj maši, kot i zatim na prijemu. Neka im Bog daruje za njeve velike zasluge vjekovječno blaženstvo i mirni počivak.

Timea Horvat

PRESVETOM SRCU ISUSOVU U DRVLJANCE

Drvljanci su naselje bogate prošlosti, ali naselje bez crkve – tek s tornjem (kapelom) u čijim je vratima Oltar i slika Presvetog Srca Isusova. Stoljećima su ga naseljavali Hrvati, a danas je to mjesto s prekrasnim kućama za odmor u kojima nema stalnih stanovnika. Nalazi se na samoj obali Drave, nadomak Starina i Križevaca. Napuče ga jedanput godišnje vjernici Hrvati iz okolnih naselja na blagdan Presvetog Srca Isusova. Tako je bilo i ove godine. Svetu misu s početkom u 11 sati predvodio je Novoseljanin podrijetlom i župnik pečuške Župe svete Elizabete Frano Pavleković s brojnim braćom svećenicima iz Mađarske i Hrvatske.

Kako mi kazuje Emma Solga, skupina Martinčana i ove je godine nakon blagoslova mjesnog župnika Ilije Čuzdija s crkvenim zastavama iz martinačke crkve pošla pješice nasipom prema Drvljancima i tamošnjem zvoniku u molitvi četrnaest postaja križnoga puta označenog križevima na dravskom nasipu. Danas su Drvljanci i dio Nacionalnog parka Dunav – Drava. U napuštenom naselju koje je krajem 80-ih godina prošlog stoljeća nakon brojnih poplava napustio i posljednji stanovnik, prije tridesetak godina tadašnji šeljinski župnik Ladislav Ronta

FOTO: EMMA

(podrijetlom Križevčanin) održao je prvu svetu misu na blagdan Presvetog Srca Isusova. Tako se sve „začmelo“ i ostalo do današnjeg dana. Za šatre, misu, zajednički ručak, program i druženja i ove se godine brinula martinačka župa i Hrvatska samouprava Križevaca na čelu s predsjednicom Ružom Hum.

U hladu drveća koje okružuje zvonik podignut 1925. godine molilo se i pjevalo uz orguljašku pratnju martinačke kantorige Ančike Gujaš. Okićena je bila vilanima Ulica Srca Isusova i ograda imanja Jenoa Brezovića i njegove supruge. Misu su suslužili brojni svećenici iz biskupije, pa i oni hrvatskog podrijetla od kojih su brojni rodom iz Podravine. Tako su dvojezičnu svetu misu suslužili među ostalima Jozo Egri, Ladislav Ronta, Gabrijel Barić, Augustin Darnai...

Branka Pavić Blažetin

LUKOVIŠĆE

U organizaciji Lokalne samouprave Lukovišća, Romske narodnosne samouprave Lukovišća i Hrvatske narodnosne samouprave Lukovišća 11. lipnja priređen je Dan sela. Programi Dana pobudili su veliko zanimanje mještana. Održani su na seoskom sportskom terenu i u rekreacijskom parku. Održano je natjecanje u kuhanju, malonogometni turnir, programi za djecu, nastup glumačkog društva „Megarox“ iz Kapošvara. U goste je pozvan i sastav „Štimumung“ iz Virovitice, Udruga čuvanja običaja iz Bojeva, tamburaški sastav iz Starina, Attila Tesók. Upriličeno je predstavljanje (letenje) zračnih balona tvrtke Colibri Hot Air Ballon. U večernjim satima nastupili su „Dupla Kávé & Köteles Cindy“, a bal na otvorenom svirao je sastav „Dinamit“.

Mala stranica

Priznanja i nagrade najboljim učenicima

Završila je školska godina, ljeto je u punom jeku i mnogi učenici zadovoljno se opuštaju jer su tijekom školske godine savjesno i marljivo radili, postigli odlične ocjene i istaknuli se u raznim aktivnostima.

U Osnovnoj školi „Nikola Zrinski“ u Keresturu krajem školske godine dodjeljuju se priznanja „Najbolji učenik godine“ i „Najbolji sportaš godine“. Prvo priznanje dodijeljeno je učenici 5. razreda Maji Vargovics, koja je uz školske obveze svoju ustanovu predstavljala na mnogim natjecanjima na kojima je osvojila prva i druga mjesta. U kategoriji najuspješnijeg sportaša priznanje je dodijeljeno učenici 8. razreda Sari Puklavec iz Preloga, koja je vanredno pohađala kerestursku osnovnu školu. Sara je plivačica i ove školske godine postala je školska državna prvakinja u disciplini 100 metara leđno. Priznanja je uručila ravnateljica škole Beata Herman.

Na kraju školske godine i Lokalna samouprava Kerestura dodjeljuje priznanja i novčanu nagradu za najbolje učenike nižih i viših razreda. Ovogodišnja je dobitnica priznanja Sonja Sípos, učenica 3. razreda, a u višim razredima Ana Virovecz, učenica 8. razreda. Obje učenice postigle su izvrsne rezultate u učenju te se istaknule na raznim natjecanjima za nadarene i u sportskim natjecanjima. Sonja i Ana sviraju tamburu i dobre su trkačice. Ana će od rujna pohađati Hrvatsku gimnaziju Miroslava Krleže u Pečuhu. Također, na završnoj svečanosti školske godine predsjednica Udruge Zrinskih kadeta Anica Kovač zahvalila je mladim kadetima na dugogodišnjem radu, sve do osmog razreda, i uručila stipendije svim kadetima 8. razreda.

Hrvatska osnovna škola „Katarina Zrinski“ u Serdahelu 2000. godine utemeljila je priznanje „Najučenik godine“. To priznanje dodjeljuje se odličašima i onima koji su ostvarili zapažene rezultate na kakvu državnom natjecanju. Ove je školske godine dodijeljeno učenici 8. razreda Georgini Dobos i učeni-

niku 7. razreda Goranu Gudlinu. I Georgina i Goran imaju odlične ocjene iz svih predmeta i ostvarili su izvrsne rezultate na raznim natjecanjima. Priznanja je uručio ravnatelj škole Zsolt Trojko. Hrvatska samouprava u Serdahelu na kraju školske godine tako-

Maja Vargovics

Sonja Sipos

Georgina Dobos i Goran Gudlin

Ana Virovecz od jeseni će pohađati gimnaziju Miroslava Krleže u Pečuhu

Sara Puklavec

đer nagrađuje učenike koji su bili aktivni u hrvatskoj kulturi i učenju hrvatskog jezika. Ovaj put nagradila je učenike 8. razreda koji su uspješno položili prvi stupanj držanog ispita iz hrvatskog jezika, odnosno one koji su tijekom više godina svirali tamburu u školskoj ustanovi. *Beta*

Hrvatski tjedan u Velikoj Kaniži

Hrvatska ulična glazba, predstavljanje Hrvatskog katoličkog kalendara i tradicionalnih pomurskih jela, hrvatska sveta misa i kulturni programi Hrvatskog tjedna u Velikoj Kaniži od 20. do 25. lipnja okupili su hrvatsku zajednicu grada i okolice. Organizator slijeda događanja bila je Hrvatska samouprava Velike Kaniže na čelu s predsjednikom Stjepanom Prosenjakom, koji je osmislio programe tako da predstavljaju aktivnosti hrvatske zajednice na raznim poljima.

Tjedan je započeo predstavljanjem mladih tamburaša kaniške Hrvatske samouprave koji su na raznim trgovima i ulicama grada svirali hrvatsku tamburašku glazbu.

„Riječ je o projektu koji je trebao biti održan još prošle godine, no zbog pandemije tada nije održan. Srećom, sada je došao red i na to i zadovoljni smo odazivom. Kada smo osmišljavali program, željeli smo ponuditi sadržaje na kojima se predstavlja široki raspon djelovanja hrvatske zajednice. Zato smo priredili vjerske, kulturne i gastronomske programe”, rekao je predsjednik samouprave Stjepan Prosenjak, ujedno voditelj kaniškog Mješovitog pjevačkog zbora.

U sklopu slijeda programa Hrvatskog tjedna pomurskoj je publici predstavljen „Hrvatski katolički kalendar”. Na predstavljanju glavna je urednica kalendara i znanstvena suradnica u Znanstvenom zavodu Hrvata u Mađarskoj Lila Trubić kratko govorila o povijesti izlaženja hrvatskih katoličkih kalendara te o koncepciji uređivanja. Izlaženje kalendara potaknuo je glasnogovornik Hrvata u Mađarskoj Jozo Solga smatrajući da je uz tradicionalni „Hrvatski kalendar” potreban i kalendar s vjerskim sadržajem jer

Tamburaši kaniške hrvatske zajednice

Mihović Adam održala je predavanje o tradicionalnoj prehrani koju su još kuhali i pekli i njezini predci. Govorila je o tome što se zvala pojedina jela u jednom ili drugom hrvatskom naselju. Osim što je govorila o gastronomskim običajima, pripremila je i jela za kušanje, a njoj su se pridružile i članice Ženskog pjevačkog zbora „Ružmarin”. Na stolu je bilo mnogočega: žličnaka, zlevanke, kuržnače, prepečenoga graha, dedele, kuruznih žganaca, krpica, softača i drugih starih jela. Mnogi sudionici prisjetili su se starih jela i pričali o tome da ih kuhaju i danas. Predsjednik Prosenjak naglasio je kako bi volio da na jelovniku nekih kaniških restorana nude i takva jela. Osim što su ona ukusna, doprinijela bi njegovanju tradicionalne gastronomske kulture. Na prezentaciji pomurske su popevke vezane uz jelo i piće pjevali članovi Mješovitog pjevačkog zbora Velike Kaniže i Pjevački zbor „Ružmarin” iz Kerestura. Hrvatski tjedan u Velikoj Kaniži završio je Hrvatskim gastro-kulturnim danom koji je započeo hrvatskom svetom misom u crkvi Pohođenja Blažene Djevice Marije. Misu su predvodili goričanski župnik Josip Drvoderić i mjesni župnik Žolt Nikli. U poslijepodnevним satima u Domu kulture „Zsigmond Móricz” priređen je Hrvatski kulturni program na kojem su nastupile kulturne udruge s objiju strana granice: ženski pjevački zbor umirovljenika i tamburaši iz Preloga, KUD „Donji Vidovec”, mješoviti pjevački zbor iz Serdahela, regionalni vatrogasni puhački orkestar „Mura”, mješoviti pjevački zbor i tamburaški sastav mladih iz Velike Kaniže, tamburaški sastav „Stoboš”. Na kulturnom programu gledatelji su mogli čuti pomurske i međimurske popevke, vidjeti međimurske plesove, šaljivu scensku igru na kajkavskom narječju, slušati tamburašku glazbu, a zvijezda večeri bila je petogodišnja djevojčica iz Serdahela Noemi Švelec, koja je prekrasnim glasom otpjevala pomurske popevke koje je naučila od svoje bake Kate Grašič. Hrvatski gastro-kulturni dan okončan je plesačnicom uz pratnju tamburaškog sastava „Stoboš” koju je vodila Andrea Fehérvári, nekadašnja plesačica KUD-a „Baranja”.

Beta

Predavanje „Kaj su naši stari jeli” Jelice Mihović Adam

hrvatska zajednica ima bogat vjerski život. Zahvalio je urednici i svima koji su sudjelovali u nastajanju kalendara. Razgovaralo se i o daljnjim mogućnostima razvoja vjerskog života. Predsjednica Hrvatske samouprave Zalske županije Marija Vargović predložila je da se organizira hrvatsko državno hodočašće i za mlade jer se u županiji to organizira već godinama i vrlo je uspješno. Predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban radovao se inicijativi i obećao da će molbu usuglasiti s Odborom za vjerska pitanja HDS-a.

„Kaj su naši stari jeli” bio je naslov prezentacije tradicionalnih jela pomurskih Hrvata. Umirovljena učiteljica iz Serdahela Jelica

„Kratka povijest Hrvata u Mađarskoj“ predstavljena u Baji

Nakon Budimpešte i u Baji je 11. svibnja predstavljena knjiga dr. sc. Dinka Šokčevića „A magyarországi horvátok rövid története“ /„Kratka povijest Hrvata u Mađarskoj“ koja je nedavno objavljena u nakladi budimpeštanske Croatiae. U suorganizaciji Hrvatske samouprave grada Baje, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Gradske knjižnice „Endre Ady“ i Kulturnog centra bačkih Hrvata promocija je održana u prostorijama Gradske knjižnice „Endre Ady“. Nakon pozdravnih riječi ravnatelja Kulturnog centra Mladena Filakovića dvojezična knjiga predstavljena je u vrlo zanim-

Knjigu su promovirali ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. sc. Stjepan Blažetin i autor dr. sc. Dinko Šokčević

ljivu i poticajnu razgovoru ravnatelja Znanstvenog zavoda dr. sc. Stjepana Blažetina s autorom dr. sc. Dinkom Šokčevićem – naizmjenično na hrvatskom i mađarskom jeziku. U nazočnosti pedesetak bačkih Hrvata iz Baje i okolnih naselja predavanje je uveličao i generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat sa suradnicima. Događaju je nazočio i ravnatelj Croatiae Čaba Horvat, koji je ponudio knjige na prodaju. Zbog velikog zanimanja tražila se i knjiga više. Kako nam je uz ostalo kazao, knjiga je raspro-

dana, ali će se tiskati dodatni primjerci. Na kraju je gostima i posjetiteljima zahvalio ravnatelj knjižnice László Zalavári, koji je naglasio kako gradska knjižnica njeguje iznimno dobru suradnju s bajskim i bačkim Hrvatima, a uz to i redovito organizira razne hrvatske sadržaje za djecu i odrasle.

S. B.

Dijete i glazba

Na Visokoj školi „Eötvös József“ u Baji održana su predavanja i radionice pod nazivom „Dijete i glazba“. Radionice su trajale od 9. do 11. lipnja, a držala ih je dr. sc. Lidija Nikolić, docentica na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta

J. J. Strossmayera u Osijeku. Kako je i inače istraživački rad profesorice Nikolić usmjeren na metodiku nastave glazbene kulture i metodiku nastave glazbe, utjecaj glazbe na razvoj djeteta te psihološke čimbenike stjecanja i razvoja glazbenih kompetencija, tako je i naglasak ovog trodnevnog skupa bio na djetetu i glazbi, ali se itekako razgovaralo i o poučavanju hrvatskoga jezika u vrtićima putem glazbe. Teme o kojima se razgovaralo bile su metode u nastavi glazbe i glazbenom odgoju, a na radionicama naglasak je bio na glazbenim igrama u radu s djecom predškolske i rane školske dobi (igre s pjevanjem, brojalice, igre za razvoj glazbenog sluha, igre uz instrumentalnu glazbu, plesovi i narodna kola, glazbene dramatizacije) te na hrvatskom glazbenom folkloru u radu s djecom predškolske i rane školske dobi (hrvatske dječje tradicijske brojalice i igre). Na skupu su bile odgovajateljice koje su došle iz Santova, Koljnofa i Baje. Svoja su iskustva podijelile s profesoricom Nikolić, a vjerujem da su dobile i puno novih ideja koje će moći primijeniti u radu s djecom kao i poučavanju hrvatskoga jezika glazbom.

Morana Plavac

Proslavljeno župno proštenje Tradicionalno Antunovo u Mohaču

Hrvatska samouprava grada Mohača 11. lipnja proslavila je župno proštenje crkve svetog Antuna Padovanskog. Već tradicionalno Antunovo započelo je misnim slavljem na hrvatskom jeziku koje je u župnoj crkvi svetog Antuna Padovanskog služio vlč. Ladislav Bačmai. Nakon mise organizatori su već po običaju ispred crkve sve okupljene lijepo ugostili. Uslijedio je prigodni kulturni program na parkiralištu katoličkog vrtića, a nastupili su dječja i omladinska plesna skupina Šokačke čitaonice, KUD „Mohač“ i orkestar „Čefa“. Priredba je ostvarena potporom Ureda predsjednika Vlade, odnosno Fonda za upravljanje „Bethlen Gábor“.

S. B.

BRLOBAŠ – Zastupničko tijelo lokalne samouprave Brlobaša i Hrvatske samouprave Brlobaša 17. srpnja priređuje Hrvatski dan sela Brlobaša. Program Dana počinje svetom misom na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi, a nastavlja se otvorenjem obnovljenog Doma kulture i kulturnim programom. Na kulturnom programu nastupaju: KUD „Podravina“ iz Barča, orkestar „Vizin“, „Decsi duo“ te „Tajtiboy“. Slijedi večera te hrvatski bal uz orkestar „Podravka“ i vatromet.

NOVO SELO – Hrvatska samouprava Novog Sela 24. srpnja priređuje „Hrvatski dan“. U 17:00 je sveta misa, nakon koje slijedi kulturni program. Nastupaju: KUD „Ladislav Matušek“ iz Kukinja, KUD „Podravina“ iz Barča. Nakon zajedničke večere slijedi druženje uz glazbu i nastup tamburaškog sastava „Podravka“.

ČAVOLJ – Hrvatska samouprava Čavolja priređuje plesačnicu koja će se održati 23. srpnja 2022. u dvorištu mjesne osnovne škole s početkom u 20 sati. Tijekom večeri zainteresirane će zabavljati garski orkestar „Bačka“. Bit će osiguran bife, a za goste će ponuditi besplatan zamašćeni kruh.

PUB KVIZ

U organizaciji Hrvatske samouprave Pečuha 2. lipnja priređen je I. PUB KVIZ. Kviz je priređen u Centru Fordan, a mogle su sudjelovati četveročlane i šesteročlane ekipe. Kviz je sastavila zastupnica Hrvatske samouprave Pečuha Marica Dudaš Gyöngyös. Odazvalo se više ekipa učenika i profesora Hrvatske škole Miroslava Krležę, ekipa bivših učenika škole, ekipa Katedre za hrvatski jezik i književnost Sveučilišta u Pečuhu. Potonji su pobijedili. Ukupno je sedam ekipa sudjelovalo na kvizu, a natjecali su se u znanju o poznavanju Hrvatske, grada Pečuha i

Hrvata u Pečuhu i Mađarskoj. Raspoloženje je bilo na visini i svi su uživali, doznaje Hrvatski glasnik. Organizatori su se pobrinuli za pizze i sokove. Svi sudionici dobili su medalju za uspomenu, a prve tri ekipe pehar te bon za igranje društvenih igara u Centru Fordan u trajanju od dva sata.

OGLAS – Hrvatska državna samouprava od 26. do 28. kolovoza 2022. godine organizira VII. Biciklijadu „CRO TOUR“. Ovim putem pozivamo sve zainteresirane da se prijave kako bismo zajedno upoznali Pomurje, družili se i zabavljali. O detaljnome programu biciklijade obavijestit ćemo vas nakon prijave. Prijaviti se možete do 8. kolovoza 2022. godine e-poštom na adresu hds@horvatok.hu ili telefonom na +361/303-6094.